

## **Správa o činnosti Odboru sestier BJB Slovensko za rok 2012**

Odbor sestier SR v zložení: Ruth Maďarová, Jarmila Balážová, Judita Koláříková, Ľudmila Sýkorová.

Na úvod tejto správy chcem vyjadriť veľkú vdaku Pánovi Ježišovi, ktorý nám celý rok veľmi pomáhal vo všetkom, čím sme prechádzali.

V prvom štvrtroku 2012 Odbor sestier SR v spolupráci s Odborom sestier ČR intenzívne pracoval na prípravách sesterskej česko – slovenskej konferencie, ktorá sa konala v apríli 2012 v Bernolákove. To zahŕňalo aj cesty do Bernolákova, kde Odbor sestier pripravoval program a technické záležitosti spoločne so sestrami z miestneho zboru.

V apríli 2012 sa uskutočnilo zasadnutie výborov sestier zo SR a z ČR, na ktorom bola okrem iného schválená aj finančná podpora projektov na rok 2012. V apríli 2012 sa konala spoločná česko-slovenská sesterská konferencia v Bernolákove. Téma konferencie bola: „Moc modlitby“. Na tejto konferencii boli vybrané a odsúhlasené aj kandidátky pre voľby do EBWU (European Baptist Women Union).

V lete 2012 prebehla príprava materiálov k Svetovému dňu modlitieb baptistických žien, ich preklad a distribúcia do jednotlivých zborov.

V októbri 2012 sa opäť stretli sestry zo slovenského výboru spolu so sestrami z českého výboru v Brne, kde hovorili o situácii v sesterských skupinkách a zároveň pripravili tému aj obsah ďalšej konferencie sestier, ktorá sa bude konáť v máji 2013 v Ostrave. Sestry z ostravského zboru prosili Odbor sestier, aby téma nasledujúcej konferencie nadvázovala na tú predchádzajúcu, preto budeme hovoriť o dôvere.

Dňa 01.11.2012 sa jednotlivé zby zapojili do Svetového dňa modlitieb baptistických žien. Tohto roku pokračovala téma „Chodiť v Duchu“. Súčasťou modlitieb sú aj finančné zbierky, ktoré slúžia na pokrytie rôznych sociálnych a vzdelávacích projektov. Zo zbierok sa budú v r. 2012 – 2013 hrať nasledovné projekty: kurz vodcovstva pre mladé ženy z Indonézie (aby boli schopné slúžiť ďalším ženám), vzdelávanie kresťanských detí v Pakistane, pomoc utečencom v Karénii (duchovná oblast, rozvoj zručností v živočíšnom poľnohospodárstve).

EBWU – Únia baptistických žien v Európe – organizovala v novembri 2012 konferenciu pre sestry z výborov jednotlivých krajín Európy, ktorá sa konala vo francúzskom Lyone. Slovenský výbor, keďže sme tam všetky nové, dostal na túto konferenciu špeciálne pozvanie, aby sme sa tam predstavili osobne, ako aj prácu baptistických žien na Slovensku. Za slovenské sestry sa tejto konferencie zúčastnila Ruth Maďarová a Ľudmila Sýkorová.

V roku 2013 prebehnú voľby do výboru EBWU s volebným obdobím na päť rokov. My sme boli povinné do konca decembra 2012 osloviť všetky nami navrhované kandidátky a po ich súhlase odovzdať tento návrh nominačnému výboru EBWU pre voľby 2013. S niektorými nami navrhovanými kandidátkami sme mali možnosť sa stretnúť v Lyone osobne, ostatné sme kontaktovali elektronicky. Po tom, ako sme dostali ich odpovede, sme náš návrh odoslali nominačnému výboru EBWU tak, ako to od nás žiadali. Samotné voľby prebehnú na konferencii EBWU v nemeckom Hannoveri v júni 2013. Tejto konferencie sa zúčastní minimálne jedna zástupkyňa z Odboru sestier za Slovensko.

Ekumenická rada cirkví – na stretnutiach výboru a akcií sekcie žien pri ERC nás zastupuje sestra Judita Koláříková z Bratislavы, ktorá sa zúčastňuje týchto stretnutí.

Evanjelická Aliancia – Sestra Gitka Kráľová z Bratislavы je členkou výboru EA. Sestry organizujú rôzne akcie, najznámejší je pobyt sestier v Dome J.A.Komenského v Račkovej doline, čoho sa zúčastňujú aj sestry z našich zborov.

Financie – Financie získavame zo zbierok pri sesterských stretnutiach, z darov zborov pri príležitosti Dňa matiek a z dobrovoľných darov. Po odsúhlasení konferenciou OS sme ich v roku 2012 použili nasledovne:

Finančne sme podporili kresťanskú rodinu v hmotnej núdzi (o to nás požiadali sestry z Podunajských Biskupíc), muzikál Zaslužená zem, sestry R.Maďarovú a L.Sýkorovú – príspevok na cestovné na konferenciu v Lyone, odoslali sme každoročné členské do EBWU, odoslali sme našu finančnú podporu projektov, súvisiacich so Svetovým dňom modlitieb baptistických žien.

#### Podrobná finančná správa za rok 2012:

<b>Vyúčtovanie fondu odboru sestier r. 2012</b>		
		€
Začiatočný stav k 1.1.2012		<b>3 005,16</b>
Príjmy:		
	Zbierka – deň matiek	1 315,07
	Výnos z konferencie OS Bernolákovo	1 624,45
	Zbierka – SDMBŽ	830,00
		<b>3 769,52</b>
Výdavky:		
	Cestovné výbor, konf.	67,96
	Dary	85,90
	Podpora muzikal Zaslúžená zem	307,55
	Podpora – rodina v hmotnej núdzi	500,00
	Cestovné konf. Lyon (Maďarová, Sýkorová)	669,86
	EBWU – odvod zbierky + členské	1 050,00
		<b>2 681,27</b>
Zostatok k 31.12.2012		<b>4 093,41</b>
Vypracovala: Kohútová		

Uvedomujeme si, že stojíme vo veľmi zodpovednej službe a našou hlbokou túžbou je, aby sme slúžili Pánovi Ježišovi verne a z celého srdca. Každý deň očakávame na Jeho múdrost' a vedenie. Radi by sme sa z Božej milosti chceli viac stretnať so sestrami z jednotlivých zborov a vzájomne sa povzbudzovať Božím Slovom a na modlitbách, aby sme tak spoločne mohli zakúshať vzácné Božie dotyky v našich životoch.

Ruth Maďarová

### Banská Bystrica

Sestry v našom zbere konajú veľmi širokú službu od prípravy pohostenia pri spoločných obedoch v zbere, po návštevy a pomoc starších bratov a sestier, ktorí nemôžu pre zdravotné problémy navštevovať spoločné zhromaždenia.

Veľmi požehnané sú aj stretnutia s nastávajúcimi mamičkami pred pôrodom, kde sestry pripravia darčeky ale hlavne slovo povzbudenia. Jedna z dôležitých častí stretnutia sú spoločné modlitby sestier v kruhu za pôrod, zdravie, za dieťatko a všetko čo je potrebné pre rodinku.

### Študijno - zdieľacia skupinka sestier

Na tejto skupinke sa stretávajú sestry už niekoľko rokov. Tento školský rok 2012/2013 študujeme list Efežanom.

Som vďačná za tieto sestry, že už niekoľko rokov si každá doma študuje Božie slovo podľa určenej lekcie a pripravuje sa na spoločné stretnutie. Vyžaduje to ich čas, ale verím že Božie slovo je to, čo ich napĺňa radosťou a sami na sebe vidíme že rastieme v poznávaní nášho Pána. Spoločný záväzok štúdia nám pomáha k vytrvalosti.

Na tejto skupinke nielen študujeme, ale sa aj zdieľame so svojimi starosťami, radosťami, skúsenosťami, modlitbami, a tak sa navzájom o seba staráme.

### Skupinka Matky na modlitbách - MNM a zdieľanie sestier

Služba Matiek na modlitbách je medzinárodná, medzi denominačná modlitebná služba sestier, ktoré vytvárajú malé skupinky aby sa modlili za svoje deti, rodiny a školy. Cieľ MNM je : **modlitebná podpora** rodín, modlitby za deti, za ich spasenie, za ich školy, modlitby za mladých a učiteľov v zbere a pod.

V našom cirkevnom zbere sa skupinka MNM stretáva jedenkrát mesačne. Táto skupinka je otvorená pre každého, kto sa chce modliť za svoje deti, rodinu, spolužiakov, rodičov a podobne.

Darina Majerová

### **Bratislava – Palisády**

„Veru, veru, hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konáť skutky, aké ja konám, ba bude ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi.“

Ján 14,12

Rok 2012 bol rokom ľažko sa rodiacich premien aj medzi sestrami. V prvých mesiacoch bola len veľmi malá účasť na našich stretnutiach. Stretávali sme sa 3–5 žien, čo jasne signalizovalo potrebu zmeniť čas a obsah stretnutí. Spontánne začali vznikať menšie skupinky žien, ktoré sú si vekovo a aj inak blízke. Každá veková kategória má svoje špecifiká a je dobré, keď sa ženy môžu spoločne zdieľať so svojimi starosťami a prežívaním vo svojich skupinkách. Mala som možnosť zúčastniť sa všetkých sesterských skupinek v našom zbere a bola som požehnaná v ich obecenstve. Toto rozdelenie prinieslo úžitok a možnosť k otvorenosti a intímnosti v našich vzťahoch. Je dobré, keď si môžeme dôverovať pri vyznávaní našich zlyhaní, ale aj keď sa má kto postaviť na modlitebnú stráž. Každá skupinka má svoj program a vyučovanie rôzneho druhu, prispôsobené aktuálnym potrebám zúčastnených.

Po mnohých diskusiách v skupinkách a aj s jednotlivcami sme dospeli k poznaniu, že naše stretnutia všetkých sestier bude stále dobre organizovať. Na poslednom stretnutí v decembri sme sa jednohlasne rozhodli, že sa všetky skupinky budú stretnávať spoločne každé dva mesiace. Náplňou týchto stretnutí bude práve zoznamovanie sa so skupinkami a s tým, čo práve prežívajú. Na každom stretnutí bude slúžiť iná skupinka. Som vdľačná Pánu Bohu za porozumenie medzi sestrami aj v tejto oblasti. Mrzí ma, že vekovo vyššia kategória žien ostala nepokrytá. Modlím sa a dúfam, že aj tu sa nájde sestra, ktorá by prežila povolanie zorganizovať a viesť staršie sestry.

Každý rok vám tiež referujem o tom, ako sa sestry živo zapájajú do rôznych foriem prác v našom zbere. Naša práca je spojená aj so službou diakonov. Niektoré sestry už roky verne slúžia návštevami u starších a nevládnych, iné sa venujú pastorácii mladým sestrám. Zvlášť chcem podakovať sestrám, ktoré v tichosti robia svoju službu (neustále modlitebné zápasy pre zbor, nádherné voňajúce koláče a čaj pri každej príležitosti, vernosť pri obsluhovaní iných, telefonáty na povzbudenie...), vaša snaha a práca je veľmi dôležitá a potrebná aj keď nie vždy viditeľná všetkým. Ďakujem.

Tradične organizujeme aj obed na konci roka pre seniorov. Navštievujeme tiež mladé rodiny pri narodení bábätká s malým darčekom. Ochotne pripravujeme občerstvenie a obedy pri návštevách v zbere. Obzvlášť bolo milé, že bolo občerstvenie aj na vianočnom koncerte nášho spevokolu. Každý zúčastnený si rád pochutnal na koláčiku, čaji a s dojatím prijímal aj malý darček. Ďakujem sestrám za ochotu zrealizovať aj tento nápad, ako byť všimaví k návštevám na pôde zboru.

Ďakujem Bohu za každú sestru a jej jedinečný prínos do nášho spoločenstva a prajem Božie vedenie, vypočutie a naplnenie modlitieb.

Judita Koláříková

## **Bratislava – Poddunajské Biskupice**

Stretávanie sestier pokračovalo v nezmenenom čase – prvú nedeľu v mesiaci o 16.00 h v priestoroch besiedky. Stretnutia navštevuje päť až šesť sestier. Trikrát v roku sa tematicky zlaďujeme s témami celosvetových modlitieb, a to v marci, kedy sa koná aj ekumenická bohoslužba Svetového dňa modlitieb, v októbri, kedy sa modlíme za pokoj Jeruzalema a v novembri nás tematicky vedú baptistické sestry vždy z inej kontinentálnej únie. Ostatné témy sú rôzne, snažíme sa, aby boli aktuálne a modlíme sa aj za potreby a činnosť nášho zboru. Počas celého roka nás Pán podopieral odkazom z Pr. 3,6, ktorý sme dostali na rok 2012: „Na všetkých svojich cestách ho poznávaj a on sám ti urovná chodníky“.

Štyri sestry sa stretávajú spravidla každý druhý utorok v domácnostiach pri štúdiu Biblie. V roku 2012 sme prebrali Pavlove listy Efezanom, Kolosanom a Filemonovi.

Okrem toho sa sestry zúčastnili na konferencii odboru sestier BJB v Bernolákove a na konferencii Evanjelickej aliancie v Račkovej doline.

Andrea Balážová

## **Klenovec**

Uplynulý rok 2012 vnímame ako rok skúšok, ale aj mnohých darov a Božej milosti, ktorá sa hojne prejavovala práve v našich slabostiach. Mnohé z nás v minulom roku zdolávali vlastné choroby alebo ľahké choroby svojich najbližších (smrť 6 ročnej vnučky). To sa odrazilo aj na našich stretnutiach, hlavne v 2. polroku. Boli nepravidelné a nie všetky z nás sa ich mohli zúčastniť. Napriek telesnej slabosti snažili sme sa plniť si svoje záväzky voči zboru a zabezpečovať sme upratovanie zborových priestorov, udržiavanie záhradky a prípravu pohostenia pri spoločných zborových obedoch. Podielali sme sa na príprave ekumen. SDM 2. marca spolu so ženami z ECAV v Klenovci. Pripravili sme SDMBŽ v novembri 2012. V spolupráci s mladšími sestrami sme pripravili vianočný tvorivníček, na ktorý sme pozvali aj svoje priateľky. Okrem toho sa každá z nás podieľa na činnosti a fungovaní zboru.

Podľa svojho obdarovania a spoločne zápasíme na modlitbách, aby sa Božie kráľovstvo medzi nami upevňovalo a šírilo sa aj v našom okolí.

S prianím Božieho požehnania za sestry v Klenovci zdraví

V. Nürnbergerová

## **Košice**

Sprievodným heslom v roku 2012 pre nás bolo slovo z Ev. Matúša 11, 29 – 30: „Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše. Veď moje jarmo je príjemné a bremeno ľahké.“

Na prvé stretnutie v roku prišiel medzi nás brat kazateľ, ktorý sa s nami zamýšľal nad výkladom uvedeného hesla na rok 2012.

V marci sa sestry z nášho zboru spolu s ostatnými cirkvami v Košiciach zapojili do prípravy Ekumenického svetového dňa modlitieb, ktorý sa konal v Chráme Uršuliniek na Másiarskej ul. kde sme spolu prosili nášho Pána za potreby sestier v Malajzii.

Pravidelne sa zúčastňujeme na Česko-Slovenskej konferencii žien. V roku 2012 sa táto konferencia konala 27. – 29. apríla v Bernolákove.

V novembri sme mali na večernom zhromaždení modlitebné stíšenie podľa programu Svetového dňa modlitieb baptistických žien za potreby žien v Ázii.

Ked' sa v zbere konajú väčšie akcie, pripravujeme spoločný obed a občerstvenie. Svoje pravidelné stretnutia v dopoludňajších hodinách mávajú aj mladé mamičky, ktoré sú na materskej dovolenke.

V zbere prebieha induktívne štúdium Božieho slova pre ženy, ktoré s veľkým záujmom navštievujeme.

Sestry v našom zbere ochotne spolupracujú na príprave stretnutí pre seniorov, aktívne pracujú v misii na základnej škole a v dvoch materských škôlkach, navštievujú nemocných, učia v besiedke a doraste, organizujú a pracujú v letných táboroch pre deti, zapájajú sa do práce v zborovom, ale tiež aj v ekumenickom spevokole. S radošou sa podelia o svoje každodenné skúsenosti s Pánom Ježišom na zborových večeroch svedectiev.

Anna Staroňová

## Levice

Naše stretávania neboli pravidelné aj preto, že väčšina sestier je v staršom veku a dochádzka im robí problém. Zúčastnili sme sa Svetového MDBZ a skromnou zbierkou sme prispeli na plánované projekty. V počte 3 – 4 sestry sa sporadicky stretávame u novoobrátenej sestry v jej domácnosti a riešením jej problémov a modlitbami jej pomáhame na ceste za Pánom. Posilňuje to nie len ju, ale aj nás.

Marta Heřmanová

## Liptovský Mikuláš

Na rok 2012 sme dostali verš: 1. Jána 5, 14 – 15 a toto je tá smelá dôvera, ktorú máme k Nemu, že ked' prosíme niečo podľa Jeho vôle, čuje nás. A ked' vieme, že nás čuje, za čokoľvek prosíme, vieme, že máme splnené naše prosby, ktoré sme prosili od Noho.

Aj napriek tomu, že sa ako sesterský krúžok, žiaľ, spolu nestretávajú, predsa sestry fungujú a dokonca funguje aj sesterská pokladňa. Sestry pomáhajú pri rôznych spoločných stretnutiach zboru, či už varením, pečením alebo obsluhou, keď treba. Starali sa o stravu pre brigádnikov, keď sa nadstavoval zborový dom a robila sa strecha a niektoré aj pomohli priamou prácou. V zime varia nedeľný obed pre bezdomovcov, vždy vo vlastnej domácnosti, odkiaľ sa to potom odvezie tam, kde sa vydáva. Navštievujú chorých. V Rajeckej Lesnej máme jednu sestru, ktorú sa snažíme navštíviť 3-4 razy v roku, ide sa autom a pripoja sa aj bratia. Urobila sa návšteva aj v domácnosti sestry Milky Staroňovej v Pavčinej Lehote pri príležitosti 90 narodenín, sestra Milka bola už dlhší čas po porážke imobilná a starala sa o ňu obetavo jej dcéra. Keď potrebovala niekedy odísť, pomohla jej sestra Viera B, ktorá ju za ten čas zastúpila. Sestru Milku si Pán v jeseni odvolal k sebe. Sestry ešte navštívili aj sestru Milku Kompišovú, ktorá sa tiež dožila 90 narodenín. Priebežne sa urobí návšteva aj v domove dôchodcov v sídlisku Podbreziny, kde žije 89 ročná sestra Hanka Ilavká. Sestry organizujú tri razy do roka stretnutie s jubilantmi zo zboru, býva to v nedeľu poobede. Na Vianoce sa zo sesterských peňazí robia balíčky pre starších v zbere nad 80 rokov. V zimnom období sa stretávajú po Novom roku až kým opadne sneh v piatok, vždy v inej rodine na „priadky“, kde okrem osobných vecí niektoré štrikujú deky alebo oblečenie pre deti na Níle, alebo deky pre malomocných v Rumunsku. Táto služba vlastne prebieha počas celého roku, ktorá sestra chce a môže, tak doma ustrikuje a hotové štvorce na deky sa zozbierajú a pošlú po niekom, kto má cestu do Komárna (Misia pre malomocných) alebo sa odovzdajú Misii na Níle na konferenciu, ktorá býva v Liptovskom Mikuláši. V tejto službe pomáha aj sestra z Vavrišova a Liptovského Hrádku.

Ja dúfam, že tento rok sa nám podarí obnoviť stretávanie aspoň raz v mesiaci, ako to bývalo v minulosti. Prajem nám a aj všetkým sestrám, aby sme boli verné, vytrvalé a nedali sa odradiť tým, že často našu prácu a službu nevidno. Prajem nám smelú dôveru, ktorá je pilierom smelosti a motorom k službe.

Vlasta Bobuľová

## Lučenec

Uvaľ na Hospodina svoje diela a tvoje úmysly sa zdaria. (Príslovia 16,3).

Som vďačná Bohu, že nám dal tento verš pre sestry. Prečo? My, ženy máme tendenciu sa trápiť o veľa vecí naraz – deti, manžel, rodina, udalosti v z bore, priatelia, kolegovia zo zamestnania. Myslíme si, že je to na našej zodpovednosti a jedine my to vieme vyriešiť „najlepšie“. Musíme byť v sade. No na druhej strane je dôležité mať všetko „pod kontrolou“. Súčasná doba kladie na ženy veľmi vysoké nároky na ich čas a ochotu – práca, rodina a dokonca aj zbor. Dá sa to vôbec zvládnuť? Ja som presvedčená, ba čo viac, som si istá, že sa to dá! Ale – vyžaduje to Božie zmocnenie a posilnenie na každý deň.

Tak isto je to aj s prácou sestier v z bore. Služba žien – sestier v z bore sa nedá oddeliť od služby žien – sestier doma.

Minulý rok sme sa zapojili aj do všetkých zborových aktivít. Možno sa mnohým zdá, že táto služba je samozrejmá, ale je neoceniteľná. Sestry vykonali množstvo práce. Musím vyzdvihnúť aj zodpovednosť, s akou k zvereným úlohám pristupovali. Hlavne by som chcela podakovať všetkým sestrám, ktoré sa podielali akoukoľvek prácou pri prípravách a organizácii rôznych zborových akcií, ktorých bolo aj v tomto roku pomerne veľa.

Okrem toho väčšina sestier verne slúži v rôznych zborových zložkách: spevokol, vyučovanie detí v besiedke a v doraste, detský spevokol, bábky.

Horšie to už bolo so stretávaním sestier. Stretnutia sa konali veľmi sporadicky v nedeľu poobede a mali vyučujúci charakter. Hoci nás bolo málo, napriek tomu sme prežili vzácné chvíle aj pri vzájomnom zdieľaní a modlitbách.

Tak, ako každý rok sme sa zapojili do pravidelných modlitebných stretnutí „Svetový deň modlitieb“ a „Modlitebný deň baptistických žien“. Niektoré z nás sa zúčastnili Konferencie sestier v Bernolákove. Ja som sa v novembri zúčastnila stretnutia vedúcich sestier v Lyone vo Francúzsku. Toto stretnutie bolo organizované EBWU – európska únia baptistických žien.

Niekteré sestry z nášho zboru sa aktívne podieľajú na misijnej práci mimo zboru, ktorá je obsiahnutá v práci strediska 3 Pé: služba anonymným alkoholikom a ich rodinným príslušníkom, klub seniorov, klub mamičiek (pre matky na materskej dovolenke), práca s nezamestnanými ženami. Niektoré sestry pracujú aj pre misijnú organizáciu Misia na Níle.

L'udmila Sýkorová

## Poprad

Som vďačná Pánovi za ďalší rok, kedy sme sa mohli pravidelne stretnávať na sesterských skupinkách v našom z bore k tomu, aby sme sa vzájomne povzbudzovali, obohacovali, zdieľali a modlili.

Stretávame sa aj ďalej v **dvoch sesterských skupinkách**, kde jednu skupinku vede sestra Ruženka Pogranová a druhú Ruth Maďarová. Obidve skupinky sa stretávajú v pravidelných intervaloch pri štúdiu Božieho Slova, zdieľaní sa a spoločných modlitbách. Našich skupiniek sa zúčastňujú sestry každého veku, od mladých, po dôchodkyne a je úžasné, že si máme vzájomne čo odovzdať. V roku 2012 jedna skupinka pokračovala v štúdiu listu Rimanom podľa brožúrky, ktorú napísala sestra Danka Hanesová. Druhá skupinka preberala biblické ženy – kladné aj záporné postavy a ich vplyv na okolie, v ktorom žili. Uvedomili sme si, aké je to pre

nás nesmierne aktuálne aj v dnešnej dobe. Po ukončení tohto cyklu sme začali nový cyklus „Moc modliacej sa ženy“. Tu sme sa zamerali na rôzne oblasti, s ktorými my ženy zápasíme, na potreby nás samých, potreby našich manželstiev aj rodín.

Ďalšiu skupinku, ktorú vedie sestra Eva Mrštinová, tvoria **mamičky**. Táto skupinka je v súčasnosti veľmi malá, pretože momentálne v zbere nemáme na materskej dovolenke veľa mamičiek.

Každoročne sa spolu zapájame do Svetového dňa modlitieb baptistických žien, kde pozývame aj sestry z okolia.

Pred Vianocami sme opäť mali špeciálne adventné posedenie v príjemnej vianočnej atmosfére, kde sestry priniesli vianočné koláčiky. Bol to taký zvláštny večer zdieľania a chvál za všetko dobré, čo sme v uplynulom roku prijali od nášho Pána.

Ruth Maďarová